

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculu[m] officii misse expositorium

Johannes <de Lambsheim>

Heidelberg, 1495.06.29

Or[at]iones deuote an[te] et post co[m]mun]ione[m] dice[n]de.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30862

Orationes pulcre ac deuote dicende añ misse celebracione et sacra communione.

Quoniam conscientia trepida opus deo accedo ad sumendum mysterium corporis et sanguinis tui. de proprijs meritis nihil presumens. sed de tua pietatis misericordia tantum accedens. Carnis mee me retrahit fragilitas sed caritatis mysterij delectat charitas. Recordare creature tue quam redemisti. Peccet me quod peccavi et te ad iram puocaui. et ideo cupio me emendare te tantum adiuuante. Da mihi domine spacium penitendi: quod tantum delinquenti. Et concede ut hec prelibatio corporis et sanguinis tui quam indignus mere et corpore suscipere et tractare debeo. sit omnium peccatorum remissio. cogitationum turpium fugatio. honorumque sensuum reintegratio. operum tibi placentium salubris efficatio. anime et corporis contra diabolicas infestationes fortissima tutatio. et contra vitia omnia insuperabile firmamentum.

Alia oratio

Domine deus clementissime pater da mihi facinoroso et omni scelere nequissimo. peccatis multis polluto. exigentibus etiam culpis ad eternam damnationem iudicato. hodie corpore et sanguine domini nostri iesu christi filij tui sic sumere te largiente. ut per hec merear veniam omnium peccatorum meorum suscipere et spiritu tuo sancto repleri. et ab eo custodiri ab omni malo. et in omni bono erudiri. quia tu es deus verus et summus. Amen.

Alia oratio vnde supra

Deus qui de indignis facis dignos. de peccatoribus iustos. de immundis mundos. Munda cor meum ab omni cogitatione immunda et sordide peccati. et fac me dignum sanctis altaribus

32.
nibus ministrum. et accede precibus ut in hoc altari ad quod indignus accedo hostias acceptabiles offeram pietati tue pro peccatis et offensionibus et meis innumeris quotidianis excessibus. et pro omnibus circumstantibus omnibusque mihi consanguinitate ac familiaritate coniunctis. et pro omnibus christianis uiuis atque defunctis. Et per eum sit tibi meum sacrificium acceptabile quod se deo patri obtulit in sacrificium iesus christus filius tuus dominus noster. qui tecum uiuit et regnat in unitate spiritus sancti deus. per omnia. |

Alia oratio

Omnipotens et misericors deus. ecce ego indignus peccator accedo ad sacramentum corporis et sanguinis filij tui unigeniti domini nostri iesu christi. Accedo inquam infirmus ad medicum uite. immunus ad fontem misericordie. cecus ad lumen ueritatis eterne. nudus ad regem glorie. Rogo ergo immense charitatis tue abundantiam. quatenus meam digneris sanare infirmitatem. lauare sorditatem. illuminare cecitatem. ditare paupertatem. uestire nuditatem ut ipsum panem angelorum regem regum et dominum dominantium. tanta reuerentia. tali timore honore et amore. tanta fide puritate et deuotione. necnon tali proposito et humilitate suscipere merear sicut decet imperiosi et magnifici nominis tui. et expediat salutem anime mee. Accende domine in me charitatem tuam. vitia extingue. uirtutes infunde. gratias adauge salutem mentis et corporis mihi tribue. Inclina celos tuos domine et descende ad me. ut tibi coniunctus et unitus tecum pater unus efficiar spiritus. O pie pater concede mihi ut dulcissimum filium tuum quem nunc uelatum accedentibus suscipio reuelata tandem facie merear contempleri.

Alia oratio vnde supra

Quoniam piissime iesu fons misericordie. te toto corde et ore confiteor. te totis uiribus concupisco. Dignare

quero hodie infirmā animā meā te salutāre victimā et fontē oīm gratiarū recipere cupientē tā clemēter et gratiose inuisere vt medelā in corpe ⁊ aia tua ex p̄sentia gaudeam inuenisse. Ne respicias dñe iniquitates et negligēcias meas pluri mas sed ad tuas miseratiōes infinitas. Tu nāq; es p̄ quē orbis terre est creat⁹ et sanat⁹. Tu es ille agnus immaculatus q̄ p̄ totius mundi redemptiōe p̄f̄ eterno mactaris. O māna dulcissimū. o nectar suauissimū cōfer ori meo tue salutaris p̄ntie mellisū gustū. accende in me charitatē dei et p̄ximi mei. O venerabile sacramentū. p̄ te q̄so oēs inimici mei repellantur. peccata dimittant. et oīa mala p̄ tuā p̄sentia excludant. Bonū p̄positū tribue. mores corripe. et oēs actus meos in tuā volūtate dispone. Intellect⁹ meus huic nouo lumine illustret. affect⁹ inflāmetur. et vita mea in melius emendetur et tandē cōferat⁹ exitus beatus.

Alia oratio

O mnes sensus mei cūrrite. et dilecto hospiti occurrite. hospitium prebete. tantog; dulci hospiti: iesu p̄henni p̄ncipi. cū amore dicite. Desiderate milies. mi iesu nūc aduenies. tua carne et sanguine me saties et tecū cenare facies. O vos summi p̄ncipes iesum adducite mei cordis hospitiū possidere facite. p̄ amoris suspiriū sedē sibi in me p̄parare. et ibi eū frequētare. Iesu bone cito veni corda nostra gratia tua sint plena. vt ibi dulciter possis q̄scere salubriter cōmorare in hac vita. vt postea regnemus tecū p̄ secula oīa ī eterna vita. amē.

Sacerdos sacrificaturus dñi vestes exuit dicat.

A xue me dñe veterē hoīez eū actibus suis et indue me nouū hominē qui s̄m deū creatus est in iusticia saneritate et veritate

Lauādo manus oret dicēs

L argire sensib; meis ops de? vt sicut exterius abluuntur inquinamēta manū mearū. ita a te interiorius mundentur pollutōes mentiū et crescāt inobis sanctarū augmēta virtutū. **Alia** Intus et exteri⁹ caput corpus et mēte meū tuus emudet dñe spūs almus.

Tergēdo manus dicat

O dñe virtutē manib; meis ad abstergendā omnē malitiā. vt valeā puro corde et corpe tibi deo oīpotenti seruire.

Induēs hūerale legat

Humeros meos et pectus meū spiritus sancti gratia p̄tege dñe. reneſq; meos vicijs oibus expulsis p̄cinge ad sacrificandū deo viuenti in secula seculorum. Amen.

Ad albam oratio

A estimento salutis indue me dñez circūda me lorica tue fortitudis et spūali intellectu ad supandas oīm inimicorū meorū insidias visibiliū ⁊ inuisibiliū

Ad zonam oratio

P recinge me dñe zona iusticie ⁊ cōstringe me in dilectiōe dei et p̄ximi mei in virtute castitatis et pudicie.

Ad manipulum

T olā innocentie pone super manū meā dñe et appone iusticiā p̄ iniquitate mea.

Ad stolam oratio

S tola iusticie circūda dñe cernicē meā et ab oī pollutōe peccati purifica mentē meā. quia tu dixisti. Iugum eū iugum est et p̄nus in lege.

Adue me dñe vestimēto humi-
litaris charitatis et pacis. et cō-
cede mihi protectionem con-
tra insūantē hostem vt valeā pudro cor-
de et corpore laudare nomē tuū gloriosuz
in secula seculorum. Amen.

Sacerdotalib⁹ vestibus indut⁹ oīcat
orōes cōsuetas. Et sequentiā de spū san-
cto. Veni sancte spīritus et emitte celit⁹
Hic hymnū de sancto spīritu. Veni cre-
ator spīritus etc. cū collectis.

An te sumptionē corporis christi dic corde

Ofortissime et piissime deus ama-
tor meus ingredere atrīū hoc et ex-
clude aduersariū cū oībus vasis suis tu
posside rege dirige et sanctifica me et in
vitā eternā perduc me. Amen.

Ad sumptionē calicis

Dñe mi miserator et miserator hoc
potu me inebries vt de reliquo nō
sitiā que sunt mūdī carnis et diaboli sed
que tue sunt voluntatis. Amen.

Orationes deuote sequun- tur dicende post celebratio- nē et sacrā cōmunionē.

Gratias tibi ago dñe scēte pas-
ser op̄s eterne deus q̄ me in-
dignū famulū tuū p̄ tuā gra-
tā nullis meis meritis erigē-
tibus satiare dignatus es corpore et san-
guine dilectissimi filij tui dñi nostri iesu
christi. Te deprecor vt hec salutaris cō-
munionē non sit mihi reatus ad penā. sed
intercessio salutaris ad ventā: sit mihi ar-
matura fidei et scutū bone volūtatis sit
mihi viciōrū meorū euacuatio. cōcupi-
scentie et libidinis exterminatio. charita-
tis hūilitatis paciētie castitatis et obedi-
entie. et omnīū virtutū et salutis augmē-
tatio. sit etiam cōtra insidias inimicorū

meorū visibiliū et inuisibiliū firma defen-
sio. viciōrū meorū tā carnaliū q̄ spīritua-
liū p̄fecta quietatio. in te vna et sola fir-
ma adhesio atq̄ mei finis p̄fecta p̄sum-
matio. Et deprecor te vt me famulū tuū
ad illud ineffabile cōmuniū p̄ducere
digneris vbi tu es sanctis tuis vera lux
satietas plena. iocūditas summa. felici-
tas p̄fecta. et gaudiū sempiternū.

Alia oratio

Summe p̄cipator dñe iesu x̄pe cō-
signa cor meū septiformis spīritus
tui sanctimonia vt in hoc sacro sanctū
corpū tuū qd̄ sumpsi sanctitas sit et dul-
cedo aīe mee. salus et sanctitas in oī ten-
tatione. pax et gaudiū in omni tribula-
tione. lumē et veritas in omni verbo et
opere. solatium et tutela finalis in mor-
te. Amen.

Alia oratio

Oanima christi sanctifica me. Cor-
pus x̄pi salua me Sanguis christi
inebria me. Aqua lateris x̄pi laua me.
Sudor x̄pi sana me. Passio x̄pi cōforta
me. O bone iesu x̄pe exaudi me. Intra
vulnera tua sanctissima abscondi me. et
ne p̄mitras me separi a te. Ab hoste ma-
ligno defende me. in hora mortis mee vo-
ca me. pone me iuxta te. vt cū sanctis an-
gelis tuis videā et laudē te in secula secu-
lorum. Amen.

Sicenti hanc orationē
post missē celebrationē rei-
layat clemens papa verba
in canone sincopata vel ire-
rata. Et concessit. ccc. dies
indulgentiarum.

Obscuro dulcissime domine iesu
x̄pe vt passio tua sit mihi virtus
qua munitur. p̄regar et defendar.

Vulnera tua sint mihi cibus et potus
quibus pascar inebriar et delecter. Asper-
sio sanguinis tui sit mihi ablutio omnium
peccatorum meorum. Vita tua sit mihi vi-
ta et gloria sempiterna. In his sit mihi
refectio et exultatio. sanitas et dulcedo.
studium et gaudium desiderium et solacium cor-
dis mei nunc et semper. Qui vivis et regnas cum.

Aii. O sacrum paschuum in quo christus sumit
recolit memoria passionis eius. mens imple-
tur gratia et future glorie nobis pignus
datur. *Psalmus.* Panem celi dedit eis. Panem
angelorum manducavit homo. *Oratio*

Deus qui nobis sub sacramento mi-
serabili passionis tue memoriam reliquisti.
tribue quod sita nos corporis et sanguinis
tui sacra mysteria venerari. ut redemptionis
tue fructum in nobis iugiter sentiamus.
Qui vivis et regnas.

Alia oratio

Gratias tibi ago domine deus pater
omnipotens piissime quod fecisti me indi-
gnum famulum tuum hodie fieri par-
ticipem sanctissimi corporis et sanguinis fi-
lij tui domini nostri iesu christi. te deprecor benignis-
sime pater doce me in hoc seculo sobrite iu-
ste pie et caste vivere. veram humilitatem pa-
tientiam et benignitatem cunctis exhibere.
bonum exemplum alijs prebere. ut omnes boni-
tatem tuam in me cognoscetes glorificent no-
men tuum quod est benedictum in secula. San-
cte deus. sancte fortis. sancte et immortalis
miserere mihi famulo tuo. Et divinum
nunc auxilium maneat semper mecum. Amen.

Alia oratio

Laus tibi sit o fons vite vivens.
vena dulcedinis inebriante iubi-
lus meritis. decor et sapor angelo-
rum. gaudium et consolatio omnium sanctorum iesu
christe. quod me pauperem et exule celestium consolatio-
um. angelorum ferculo hodie associasti. et
immortalis cibo potumque corporis et sanguinis
tui satiasti. Per hanc commotionem me queso

ab omnibus vitiis purges. et ab insidijs hosti-
um visibilium et invisibilium custodias. Do-
na mihi scelera mea perfecte cognoscere et
confiteri. tribue dolere. pro peccatis preteritis
cauere de futuris. libera me ab omnibus deli-
ctis meis. atque me in tuis gratijs ac dona-
tionibus. operibusque bonis tibi placitis conser-
ves. tuam in voluntate doceas. et aie me
quam modo dulciter sentio esse refectam cum d-
es extremus fuerit dux et benignus et defen-
sor existas. et ipsam in regnum celorum venire
facias ubi te laudare possit cum sanctis om-
nibus pro omnia secula seculorum. Amen.

Alia oratio

Aya nunc pro cor te piissime deus pro
omnibus familiaribus et amicis meis
ut pro adiutricem huius sacri virtutez
eos dirigas ad eternam salutem. Precor te
mitissime deus pro omnibus bonis hominibus. ut pro
confirmatricem huius sacri virtutez confirmes
et munias eos ad eternam salutem. Precor
te benignissime deus pro peccatis vivuer
sis. ut pro reparatricem huius sacri virtutez. res-
pares et revertas eos ad eternam salutem.
Precor te clementissime deus pro omnibus fi-
delibus defunctis ut pro liberatrice huius
sacramenti virtutez liberes et absolvas eos
a malis et a penis. et ad eternam producas
salutem. *Dei domine deus orans oratio te instanter*
pro hoc sanctissimo sacramento tuo. ut
speciales meos specialiter velis visitare et
bonos in bono confirmare. et malos a ma-
lo revocare. et purgandos a purgatorio li-
berare digneris pater misericordiarum. per
tuam ineffabilem maximam misericordiam in
eternum. Amen.

Oratio post missam

Ineffabilem misericordiam tuam domine
iesu christe humiliter exoro. ut huius
sanctissimi corporis et sanguinis tui sa-
cramentum quod suscepi indignus. sit mihi pur-
gatio scelerum. sit fortitudo fragilium. sit con-
tra mundi pericula firmamentum. sit impe-

ratio uente sit stabilimentū grē. sit me-
dicina uite. sit mēoria passionis tue. sit cō-
tra debilitatē fomitis. sit uaticū mee pe-
grinarōnis. Suntē me cōiucat. errantē
mē reducat. reuertentē me suscipiat. titu-
bantē me teneat. cadentē me erigat. i bo-
no pseuerantē me faciat. et ad celestē glo-
riā me pducat. **O** altissime de^o. beatissi-
mā pntia corpis et sanguinis tui sic im-
mutepalatū cordis mei ut pter te sentit^r
ar dulcedinē. nullā amet pulcritudinē.
nullā amet illicitū amorē. nullā desideret
cōsolationē. nullā vnq̄ admittat malā
delectationē. nullū curet honorē. nullā ti-
meat crudelitātē et tribulationē. amen.

Incipit tractatus de lau- de et uirtute psalmonū et de horis canonicis dicēdis

Angelis sociant et assimilant
hi q̄ deuote deo psallūt ipm̄q̄
ex toto corde laudāt Hoc est
em̄ negociū angeloz scz lau-
dare deū. Unde d̄ ps. lxxij. de angelis.
Pruenerūt principes iuncti psallēt^r
tibus in medio iuencularū tympani^r
striarū Deuotioni nāq̄ psallentiū adest
pntia et gratulatio angeloz qd̄ psal. de
signauit dicēs. In spectu angeloz psal-
lam tibi. Un̄ ergo sumope cauendū est
ne angeli discedant ppter nostrā desidiā
negligentiā insolentiā aut dissonā melo-
diā. et displicentiā habeāt de nobis pur
narrat in uitispatorum. Reuera doctores
sancti lati psequētes laudē psallentiū et
modū psallendi. sic ponūt dicētes in ge-
nere. q̄ nullus possit mortaliū uerbisyl
mente uirtutes psalmoz et laudē diuinā
explicare. si nō diutarat labioz superficie
sed intēta mēte et puro corde diuinelaus
des psoluant. In psalmis inuenies si in-
tenta mēte nō celeritate uerboz psrute^r
ris. dñi sc̄ uerbi incarnationē. passionē. re-
surreccionē. et ascensionē. In psalmis in-

uenies intimā peccatoz p̄fessionē. et intē-
mā deprecationē diuine misericōdie. p̄sidū
cōtra aduersitates oim̄ rerū q̄ tibi acci-
dūt. dignā q̄ gratiarū actionē. In psal-
mis p̄fiteris infirmitatē tuā atq̄ miserā
et p̄ ipos deū inuitas ad misericordiā. si
a deo mereris ut tibi reuelet secreta psal-
moz. oēs in eis inuenies uirtutes. Si
uis p̄fessionē et peccatoz agere p̄nias. nō
celeritate uerboz sed intēta mēte septes
nos dauiticos p̄nīe decanta psalmos. et
celerrimā expietis dei clementiā. mentē
tuā spirituali gaudio illuminare. et ma-
gnā spem indulgētie tibi p̄mittere. Si
uis orare laxa mentē tuā in uirtute psal-
moz quoz initū est. Ad te dñe leuauit
animā meā. In te dñe speraui. Inclina
dñe. Deus in adiutorū. Deus in noie
tuo. Deus miserat̄ nr̄i. Exaudi deus
primū. et nullaten^o hūanus animos p̄t
tā p̄fecte miserā et tribulationē suā. an-
gustiasq̄ tentationū explicare. et dei mi-
sericordiaz inuocare. Si uis maiestātē
dñi laudare. oim̄q̄ beneficioz gr̄as age-
re. decanta psalmos. quozū titulus est al-
leluia. et. Benedic aīa mea dñm. In hoc
sacrificiū offers deo oīpotenti dulc^o si p̄
mel et fauū. Si hūanis uel spūalib^o ten-
tationib^o affigeris. ut uidearis a deo de-
relictus. intima mēte decanta psalmos
quoz initū est. Deus me^o respice. Ex-
audi deus orōz meā cū dep̄cor. Saluū
me fac deus. et statim deus pondus ab-
leuabit tibi. Si p̄nīs uita tibi ē fastidio-
sa et tediosa. et ardenti desiderio ad uide-
dū oīpotentē deū accenderis. hos decan-
ta psalmos. Quēadmodū. Quā dilecta
Deus de^o meus ad te. et cōplebit̄ deside-
riū tuū. Si in tribulationib^o derelictuz
te intelligis p̄puncto corde decanta psal-
mos. Et q̄ quo dñe. Deus aurib^o. U-
serere mei deus. qm̄ cōculcauit. Exau-
di deus orationē meā et ne despereris.
In te dñe speraui. et statim uisitat̄ de-
us angustias tuas p̄picius. Accepta ita
q̄ quiete decanta in laudē dei. Benedi-
c ij